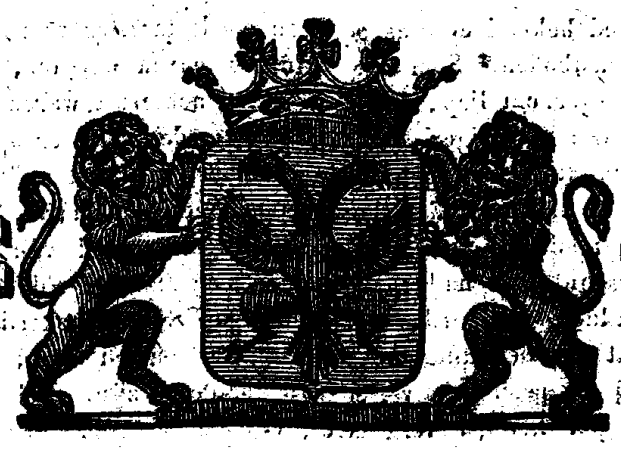

ARNHEMSCHE COURANT

DINGSDAG 13 JUNI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f. 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een regel regels f. 1.00, en voor elken regel daarna 29 centen, behalve 35 centen zegel, voor elke plaatsing.

Suitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

7 Juni. Reunio van de Staten is gisteren, namens Z. M. geopend, geworden door den gouverneur van het groot-hertogdom. De heer Gelle, lid van den regeringsraad van het groot-hertogdom, is den 5den dezer naar Arlon vertrokken. Hij is door Z. M. den groot-hertog belast geworden om Z. M. den koning der Belgen, namens den groot-hertog, te begroeten. De heer Gelle vervangt bij deze gelegenheid den gouverneur, die te Luxemburg teruggekeerd wordt, als vertegenwoordiger van den groot-hertog bij de plechtige opening der zitting van de Staten des groot-hertogdoms.

ENGLAND.

Londen, 7 juni. De laatste tijdingen uit Indië en Engeland zijn algemeen als gunstig beschouwd. Het is niet onwaarschijnlijk, dat het in de toekomst het handelsverkeer met Indië meer onregtvaardigheid is geweest, maar het is toch tevens, dat die vergrooing van het grondgebied van het Britsch-Indische rijk voordeelig is, vermits daardoor de Indus voor de Britsche scheepvaart voor goed is geopend. In zoo verre wordt dus de nieuwe overwinning, die sir C. Napier op de nog overgeblevene handen van het Britsch gezag in het landschap Sind heeft behaald, luide toegejuicht, vermits men hoop koestert, dat daardoor dit gezag voor goed aldaar gevestigd zal zijn. Minder gunstig denkt men in Engeland over de jongste tijdingen uit China. Men houdt eene hervatting der vijandelijkheden aldaar geenszins voor onmogelijk, en meent, dat de Chinezen de harde slagen, die zij geleden hebben, reeds te zeer vergeten zijn. Daarbij beklagt men zich, dat de magt, die de Engelschen op de Chinese kusten bijeen hebben, reeds zoo zeer is verminderd.

Londen, 9 juni. Aangaande de opschudding in Ierland, want men niets naders, ook is het voor alsnog onbekend, welke maatregelen het ministerie tot het te nemen heeft, weeten wij de hand zal nemen.

11 Juni. Het Parlement is heden in beraadslaging gekomen om de concept-wet, strekkende om het paleis Bourbon, waar de vergadering hare zittingen houdt, en dat, althans voor een gedeelte, nog niet aan den staat behoort, voor denzelfden aan te koopen. Gemeld paleis is met de palatenschap van den ouden hertog, aan koning's vader den hertog van Anjou, ten deel gevallen. De concept-wet, welke de concept-wet onderzocht heeft, slaat voor, ter voldoening van den koopprijs, den prins, die den staat wegens bosschen in den omtrek van Clermont de som van 5,529,199 franken 98 cents betaalt is, wanneer hij ongeveer een half millioen deze som betaalt, voor het overige kwitantie.

Madridsche berigten van den eersten dezer maand brengen bijzonderheden mede nopens de opstanden in het zuiden. Te Malaga en te Grenada schijnt de beweging werkelijk van de militairen uitgegaan te zijn. In laatstgemelde stad schijnt zelfs slechts een eenig officier geweigerd te hebben, aan dezelve deel te nemen. Zie hier hoe de *Expectador*, een aan de regering geknocht blad, in zijn nummer van 1 juni het gebeurde verhaalt. Zoude de tijding, dat het ministerie Lopez gevallen was (zegt hij in een artikel uit Grenada van

den 27sten mei) alhier ontvangen was, zag men hoopen van slecht volk, gelijk er zich in alle groote steden bevindt, op de pleinen en markten zamenrotten. Zij poogden het volk tot oproer aan te zetten, maar het volk, ver van zich te laten medeslepen, dreef hen uit elkander. Alles scheen afgedaan, toen eene toevallige omstandigheid eenen opstand te weeg bragt. In het regement van Asturiën, dat alhier garnizoen houdt, is een kapitein, Salamanca, gheeten. Deze begaf zich naar generaal Santa-Cruz en verklaarde hem, dat het tijd was om het juk der dwingelandij af te schudden. Het kostte hem geen moeite, den generaal te overreden, die hem volle magt gaf om te handelen. Terstond gaat Salamanca naar de kazerne van het regement, en, gevolgd door eenige soldaten, voert hij hen naar de markt. Onderweg den kolonel van het regement ontmoetende, beveelt deze Salamanca, naar de kazerne terug te keeren. Op de weigering van den kapitein, begeeft de kolonel zelf zich naar de kazerne, verbiedt het regement dezelve te verlaten en beveelt de deuren te sluiten.

Medetewij was een regement der nationale militia (dat is der burgermagt) op bevel van generaal Santa-Cruz onder de wapenen gekomen; een ander regement had zulks geweigerd. De generaal zond aan de kavalerie bevel, om naar de markt te rukken. Eerst weigerden de officieren, doch weken vervolgens voor het stellige bevel van den generaal. Santa-Cruz ging verder; hij ontzette den dapperen kolonel van het regement van Asturiën van zijnen post en deed geheel het regement uit de kazerne naar buiten komen; het voegde zich nu bij Salamanca op de markt. De zaamgezwoorenen benoemden eene junta; eene proclamatie kwam in het licht en was met de onderteekening van den heer Cepeda, president van het koninklijk gerechtshof, voorzien. Hierover verbaasde men zich, want die regtelijke persoon was als vriend der wettelijke orde bekend. De heer Cepeda evenwel haastte zich te verklaren, dat hij de proclamatie niet geteekend had. Kortom, vier oproerigen, door Salamanca en generaal Santa-Cruz ondersteund, hebben al het kwaad gedaan. Dat het zwaard der wet hen treffe en hen gelijkelijkelijk straffe.

De *Castellano* voegt bij dit berigt, dat 2000 studenten der universiteit, onder het geroep van: leve de vrijheid! dood aan de dwingelanden! de stad doorkruisten en vervolgens bij de junta wapenen begeerd hebben, om twee bataljons vrijwilligers te vormen. Al de overige collegiën waren dit voorbeeld gevolgd.

Te Malaga had, volgens de *Eco del Comercio*, de kolonel van het provinciale regement, markies de *Ponremija*, zich aan het hoofd der in opstand zijnde militairen en burgers gesteld.

In Katalonië hadden *Prin* en *Milaid* de van van den opstand te Reus afgevoerd; troepen waren tegen hen in aantocht en de regering scheen veel van de werksame-gestrenghed des generaal's *Zurbano* te verwachten. Inmiddels had men te Reus, even als te Grenada en te Malaga, eene junta gevormd en *Prin* hield Tarragona zoo goed als belegerd. De steden waren in gisting, doch men scheen er nog, en wel vooral te Barcelona, den gang der zaken te willen afwachten.

Een Madrilsche brief eindigt met de aanmerking: »Zoo het leger van de zwaarte hoofd getrouw blijft, zullen al deze bewegingen weinig te beduifden hebben; maar voegen eenige bataljons zich bij de opstandelingen, dan kan men de grootste ongelukken verwachten.»

9 Juni. De ministeriële nieuwsbladen deelen de volgende berigten uit Spanje mede. Te Malaga is eene nieuwe insurrectie uitgebarsten; de junta heeft

zich op nieuw geconstitueerd; de intendant van Grenada is vermoord geworden; de beweging duurt voort; de studenten hebben de wapenen opgevat. De gisting is op alle punten groot. Niettemin was Madrid op 1 juni nog rustig.

Binnenlandsche berigten.

9 Juni. Men verbaast, dat er in eene der laatst gehoudene vergaderingen van den ministerraad zou zijn besloten zijn tot het zoo veel mogelijk vereenvoudigen van de werkzaamheden aan de onderscheidene departementen van algemeen bestuur.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van zaterdag, 30 juni.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven, dat door de afdelingen tot rapporteurs benoemd zijn: Voor het ontwerp tot tijdelijke voorziening in s'rijks behoeften, de heeren *Verweij-Mejan*, *van den Bosch*, *van Akerlaken* en *van Rijkevorsel*; en voor het ontwerp tot wijziging der instructie voor de algemeene rekenkamer, de heeren: *van Panhuys*, *van den Bosch*, *van Akerlaken*, *Hoof* en *van Rappard*.

Zijn ingekomen twee verzoekschriften als het eene uit Arnhem, het andere uit Zutphen en Deventer, houdende bezwaren tegen de belasting op de zeep. — Verzending aan de commissie.

De commissie tot de verzoekschriften doet verslag:

- 1. Bij monde van den heer *Scheers van Eernewaspel*.
- 10. Op een adres van *F. Bijt*, oud molenaar te Leerdam, houdende verzoek, dat hij door medewerking der Kamer in staat moge worden gesteld tot het maken van een model van een door hem uitgevonden waterwerktuig, hetwelk zonder stoom of wind, maar door de kracht van het water gedreven wordt. — Orde van den dag.
- 20. Op een adres van verzoekers te Berger Gassel, Anloo, enz. prov. Drenthe, die verzoeken, om den accijs op den turf bij den oorsprong of de exploitatie te heffen, niet in te willigen. — Nederlegging ter griffie.
- 11. Bij monde van den heer *van Panhuys*, op een adres van *L. J. J. Schriber* en anderen, uitmakende den raad van administratie der Hollandsche ijzeren-spoorweg-maatschappij, gevestigd te Amsterdam, waarbij zij kunne bezwaren doen kennen ten aanzien van bepalingen der wet van 29 mei 1841 (*Staatsblad* no 19), betrekkelijk de ontgiffing ten algemeenen nutte, en in welk adres verzoekt wordt, dat er maatregelen tot ophelling der bezwaren worden genomen. De commissie stelt voor, het adres ter griffie weder te leggen en het bij afschrift te verzenden aan H. E. de ministers van binnenlandsche zaken en van justitie, als zijnde deze ministers op het geschikte standpunt, om de gegrondheid der bezwaren te onderzoeken, en des noods dienaangaande inlichtingen aan de Kamers te geven.

De heer *Schooneveld* verklaart, zich met het laatste gedeelte van het voorstel der commissie niet te kunnen vereenigen. Hij herinnert, dat de bezwaren, die door den raad worden ingebracht, tot een gewigtig beginsel betrekking hebben, hetwelk vroeger bij de behandeling der wet van 1841 tot belangrijke bezwaren had aanleiding gegeven. Het is, zegt hij, mogelijk, dat er op dat bij de wet aangenomen beginsel teruggekomen moet worden. Maar hij acht het gevaarlijk, om, alvorens men het daaromtrent eens zij, het adres aan de ministers te verzenden. Eene verzending van een rekwest aan eenen minister moet eerst dan plaats vinden, wanneer men het nopens het

Hij acht de onderhavige zaak daarvoor niet vaibaar.

De heer van Dam van Isselt verschilt van gevoelen met den vorigen redenaar. Het is algemeen bekend, dat de uitvoering der werken van openbaar nut grooten tegenstand ondervindt van den kant der eigenaren van gronden, die met ongegronde en overdreven eischen voor den dag komen. Het tegenwoordige adres verdient derhalve allezins overweging. Door eene verzending van het adres wordt de wensch niet geuit, dat de Kamer verlangt, dat er aan den inhoud van hetzelfde worde voldaan. De inhoud van dat stuk wordt daardoor ook in geenen deele goedgekeurd. Eene verzending duidt alleen aan, dat de Kamer vermeent, dat het stuk de aandacht der regering verdient; en dat het onderwerp van het adres van gewigt beschouwd wordt. Daar het onderhavige stuk belangrijke punten behelst, gelooft de heer van Dam, dat de Kamer wel zal doen, het voorstel der commissie aan te nemen.

De voorzitter stelt voor, de beslissing van dit punt, tot in eene volgende zitting uit te stellen.

De heer van Dam meent, dat daartoe thans geene redenen bestaan. Het voorstel tot renvooi is niet door eenig lid, maar wel door de commissie zelve gedaan. Het vraagstuk komt alzoo alleen hierop neer, of de Kamer zich met het voorstel harer commissie al dan niet kan vereenigen?

De heer van Rappard ziet geene reden, de behandeling der zaak uit te stellen, daar de inhoud van het rekwest aan ieder lid bekend is. Gedurende een aantal jaren heeft Nederland, ten aanzien der ont-eigening ten algemeenen nutte, onder eene Fransche wetgeving geleefd. Die wetgeving heeft echter tot zoo vele bezwaren aanleiding gegeven, dat men in 1841 overgegaan is, eene nieuwe, oorspronkelijke wetgeving op dat stuk vast te stellen. De redenaar vermeent, dat de wetgeving bij die wet wat al te sehroomvallig geweest is in het belang van den eigendom der ingezetenen, en dat het daardoor zeer moeilijk gemaakt is, groote werken ten uitvoer te leggen.

De verzending van het rekwest, waarin daarover geklaagd wordt, brengt niet mede, dat men hetzelfde goedkeurt, maar de Kamer bevestigt het daarin vervatte onderwerp in de aandacht der regering aan. Het is op dien grond, dat hij het voorstel der commissie ondersteunt.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt het voorstel der commissie aangenomen, met eene meerderheid van 36 tegen 3 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren Hooft, Verwey-Mezan en Schoneveld.

III. Bij monde van den heer Boreel van Hogelanden, op een adres van M. A. Cats, te Amsterdam, die het leggen eener belasting op de schuldbrieven aanbeveelt. — Ter griffie.

Daarna wordt de vergadering gescheiden. Gisteren zijn de afdelingen vergaderd geweest over het ontwerp van wet tot tijdelijke voorziening in de behoefte der schatkist. Heden is de centrale afdeling reeds vergaderd geweest, om haar voorloopig verslag over dat ontwerp op te maken. Er zijn, naar men verneemt, onderscheidene bedenkingen tegen het ontwerp gemaakt, terwijl er ook vele inlichtingen nopens den vroegeren en lateren achterstand gevraagd zijn.

Gravenhage, 11 juni. Het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland, kamer van strafzaken, heeft zich in deszelfs zittingen van dinsdag tot en met zaterdag j. bezig gehouden met de behandeling der zaak van J. C. van Steenis, beschuldigd van vergiftiging. Na de voorlezing der acte van beschuldiging, zijn er ruim 50 getuigen gehoord geworden, die door het openbaar ministerie in deze zaak waren gedagvaard. Morgen ochtend zal er een aanvang worden gemaakt met het hooren der getuigen, die ten verzoeken van den beschuldigde, gedagvaard zijn. Dinsdag aanstaanzal waarschijnlijk de beschuldigde worden verhoord. Dien dag of woensdag aanstaande zullen de pleidooijen in deze zaak eenen aanvang nemen. De schekundigen hebben volgehouden, dat er, in het overgeblevene gedeelte der pastei, in de saus of ragout, alsmede in het nitbraaksel van den overledene, Mourraax, zich rattenkruid heeft bevonden, maar dat dit niet is ontdekt, noch in de maag, noch in de ingewanden, noch in de dikke darmen van den overledene, noch in het bloed van de meid. De meeste omstandigheden en zonderlinge getuigen van den beschuldigde, die in de acte van beschuldiging vermeld zijn, zijn door het getuigenverhoor bevestigd geworden. De meeste getuigen kwamen daarin overeen, dat er op het gedrag van den beschuldigde niets aan te merken viel. Hij stond overal

goed bekend en was ook een goede meester voor zijne dienstboden. Sommige getuigen gaven wel op, dat het gerucht liep, dat zijne zaken achteruit waren gegaan; sommigen zeiden ook mede, dat er openstaande rekeningen waren, maar van den anderen kant hebben onderscheidene personen verklaard, dat zij nooit van eenige geldelijke ongelegenheid van den beschuldigde hadden vernomen, zij daarvan ook niets hadden bespeurd; terwijl eenigen zelfs verzekerden, dat de beschuldigde zodanig vertrouwen had, dat hij er geen gebod verlegen behoeft te zijn. Vele getuigen hebben verklaard, dat de beschuldigde soms wel wat slaperig, dommelig en memorieloos was; anderen hebben dit echter niet waargenomen; allen kwamen daarin overeen, dat de beschuldigde in de laatste dagen voor het voorval, volstrekt niet anders was dan gewoonlijk. Geen der getuigen heeft immer opgemerkt, dat de beschuldigde zich aan het gebruik van sterken drank was te buiten gegaan. Het is gedurende het verhoor gebleken, dat de beschuldigde zich, toen hij des zaturdags avonds te 's Gravenhage was aangekomen, na een uur verwijl op de Prinsengracht, alwaar zijn oom en tante woonden, heeft bevonden; dat hij echter niet dadelijk aan dat huis heeft aangescheld; dat hij, komende van het einde der gracht, de deur der woning schraap voorbij te gaan, toen eene der infrouwen het huis verliet, hem bespande en aansprak, en hem deed boduiten, de zieken te bezoeken. Aan het einde der gracht had de beschuldigde aan een verkeerd huis aangescheld en gevraagd, of men ook iets van zijn oom vernomen had.

Onderscheidene getuigen hebben verklaard, dat er in de woning des beschuldigten muizen waren; geen hunner heeft echter bespeurd, dat er in den laatsten tijd eenig middel tot denzelver verdrijving in het werk gesteld is. Van het gebruik van rattenkruid heeft men volstrekt niets vernomen; eene der dienstboden heeft alleen gezegd, dat zij van eene schoonmaakster vernomen had, dat deze wel eens een doosje tot verdrijving van ongedierte op den zolder had zien staan.

De echtgenoot van den beschuldigde heeft medegedeeld hetgeen er met de pastei en met de hoedendoos, waarin dezelve is verzonden, voor zooveel haar bekend was, is voorgevallen. Zowel uit hare verklaringen, als die der dienstmeiden, is gebleken, dat de doos der denderdags avonds in de zaal van het logement op eene tafel geplaatst is geweest; dat de vrouw van den beschuldigde, dezelve daar behoorlijk heeft ingepakt; dat den volgenden morgen die doos op eenen stoel gevonden is; dat de beschuldigde vroegtijdig in de zaal is geweest; dat het huis des nachts voor niemand toegankelijk is, en dat er zich gedurende die dagen slechts één reiziger in het logement bevond, die echter ten gevolge van ongesteldheid zijne kamer heeft moeten houden. De toenmalige werkmeid, die des vrijdagmorgens het eerst in de zaal geweest is, om dezelve te veegen, heeft zich niet kunnen herinneren, op dat oogenblik de doos in de zaal te hebben gezien, evenmin of de beschuldigde zich reeds in de zaal bevond, toen zij in dezelve gekomen is. Onderscheidene personen hebben van de ragout en van het deeg der korst, geproefd voor des vrijdagmorgens avonds, zonder dat een hunner daarvan eenig letsel had ondervonden.

De apotheker van Steenis te Utrecht heeft in het breedte mededeeling gedaan van de wijze waarop de beschuldigde bij hem arsenicum is komen bestellen en hoe hij hetzelfde, behoorlijk ingepakt, aan hem heeft afgeleverd. Het was de eerste keer, dat de beschuldigde rattenkruid was komen halen; te gelijker tijd heeft hij voor den beschuldigde spoeders in gereedheid gebracht, waarin zich een klein opium bevond. Kort daarop heeft de beschuldigde op nieuw dandane spoeders besteld, die hem ook afgeleverd zijn, en die hij, naar hij gezegd had, naar 's Hage moest medenemen.

De beschuldigde heeft gedurende het hooren van dezen getuige dikwerf te kennen gegeven, dat hij zich vele omstandigheden niet meer herinnerde; dat hij gedurende de dagen van het overlijden van zijn oom en hetgeen daarvan het gevolg was, zeer confuus is geweest, en dat zijne zaken in geenen deele ongunstig stonden, waarvan ten blijke verstrekt kon, dat er nooit een wissel bij hem was geprotesteerd.

Epe, 9 juni. De voorzittingen op de verwezenlijking onzer wenschen, betrekkelijk den grondweg van Hattum op Apeldoorn door deze gemeente, beginnen, naar het schijnt, meer en meer helder te worden. De burgemeesteren van Apeldoorn, Epe en Heerde hebben

op gisteren alhier, over dat onderwerp, eene conferentie gehouden, waarbij, naar men verneemt, te sprake is gebragt, hoedanig te voorzien in de nog ontbrekende f10,000 aan het kapitaal van f90,000 waarop de weg geraamd is, en waartoe door Z. M. den graaf van Nassau f30,000 onvoorwaardelijk is bijgedragen. Zop wij wel onderzigt zijn, zoude het onderhouden der heffingsrechten, eene bezwaarlijke uitkomst hebben opgeleverd en dienvolgens de uitvoering van dit ontwerp niet ver meer verwijderd zijn.

Maastricht, 8 juni. Den 22sten dezer maand zal voor het provinciaal gerechtshof van Limburg behandeld worden de zaak van Petronella H. . . . , geboren en laatst woonachtig te Gracht, gemeente Kerkrade, thans gedetineerd in het huis van arrest te Maastricht, beschuldigd van kindermoord of althans van het veroorzaken des doods van haar kind, uit onvoorzigtigheid, achteloosheid of gebrek aan voorzorg. De beschuldigde heeft den voor het hof practiserenden advocaat mr. Willem Sassen Jr., tot haren raadsman gekozen.

Verhoozen

Provinciaal gerechtshof van Z. Holland.

Zitting van 6 juni.

Voorzitter Mr.

Zaak van J. C. VAN STEENIS.

VERGIFTIGING.

(Vervolg van n°. 112.)

Na voorlezing van de acte van beschuldiging, word door den advocaat-generaal PIETRA medegedeeld, dat er van de zijde van het openbaar ministerie 50 getuigen in deze zaak gedagvaard zijn, terwijl er van den kant der verdediging 11 getuigen zijn geciteerd. De wettig afwezigen zijn: Mevrouw E. BLOM, weduwe van J. MOUTRIJ, en de infrouwe van den heer KLOMME.

Het hof beslist, op het requisitoir van het openbaar ministerie en met bewilliging der verdediging, dat er, niettegenstaande de wettige afwezigheid van twee getuigen, met de behandeling der zaak zal worden voortgegaan.

Het hof gaat vervolgens tot het hooren van de getuigen over.

1. De eerste getuige is JAANIE VONK, dienstmeid bij den heer MOUTRIJ en zijne vrouw, die in het breedte mededeelt al hetgeen er met de taart is voorgevallen (1). Zij verklaart, onder anderen, dat men de taart niet wachtende was; dat, toen dezelve ontvangen was, zij aan hare meesteres te kennen had gegeven, dat deze toch goede familie te Utrecht had; dat de heer MOUTRIJ, bij het ontvangen van het bericht der toezending van deze pastei, gezegd had: dat het eene goede smulpartij was; dat, toen VAN STEENIS, in den avond van 1 oktober j., in de woning van zijn oom en tante gekomen was, en hij een bezoek bij den heer MOUTRIJ aflegde, deze aan VAN STEENIS heeft gezegd: Jongen, jongen, heb je mij willen vergeven? waarop VAN STEENIS heeft geantwoord: Noei oom, welke eens gedwaals; dat de heer MOUTRIJ en zijne vrouw bijna geene peeren en volstrekt geen ander eten bij het pasteimaal hadden gebruikt; dat VAN STEENIS vroeger wel eens peeren, patrijzen, perziken, enz., maar nooit eenige taart of gebak ten geschenke gezonden had; dat de drie personen, die van de pastei gegeten hadden, met dat ongelukkige gevolg, dat zij plotseling zwaar ongesteld werden, voor dien tijd zich in een zeer goeden staat van gezondheid hadden bevonden; dat VAN STEENIS, zeer onlangs, voor het zenden van de pastei, twee malen bij zijn oom en tante was komen logeren, en dat er in de woning van MOUTRIJ drie bedden gevonden werden, zoodat VAN STEENIS daar alijd, wanneer hij dit verlangde, kon en kwam logeren, enz. De voorzitter maakte den beschuldigde opmerkzaam op de verklaring, dat de oom, bij het opperen van het denkbeeld van vergiftiging, hem als den dader had aangesproken. De beschuldigde zegt, dat zijn oom hem heeft toegevoegd: Men heeft mij willen vergiftigen, en dat hij daarop het gemelde antwoord had gegeven.

2. Worden voorgelezen de verklaringen van mevrouw J. BLOM, weduwe van MOUTRIJ, die, onder anderen, inhaalden, dat noch, voor zoo ver zij van haar echtgenoot, noch zij eenig aanzoek tot het o

(1) Om noodeloze uitwending te voorkomen, heeft de voorzitter de verklaringen der getuigen alleen datgene, wat niet in de acte van beschuldiging voorkomt, hetgeen als eene afwijking daarvan kan worden beschouwd.

zenden van de pastei had gedaan; dat zij opgemerkt had, dat de ragout en de morilles er zeer groen uitzagen; dat de verregaande onverschilligheid van VAN STENIS jegens de lijdens, zijne bloedverwanten, haar niet had getroffen; enz. De voorzitter, den beschuldigde op deze verklaring opmerkzaam gemaakt hebbende, zeide deze: dat hij den 1sten oktober, des avonds, niet wel in zijn hoofd was.

3. CHRISTIAAN DONART, weduwe van J. WEIBEL, huisvriendin bij MOUTHAAK, die al hetgeen de acte van beschuldiging, voór zoo veel haar betreft, inhoudt, nader uiteenzet. Zij deelt bovendien nog mede, dat toen zij, bij elf ure, de woning van MOUTHAAK, op de Prinsengracht alhier, verliet, zij VAN STENIS op de kleine steenamp ontmoette, gaande naar den kant der Broutersgracht; dat zij VAN STENIS staande gehouden, hem aangesproken en haar gehoeven over zijne aankomst te kennen gegeven had; dat eene zijner eerste vragen deze was: hoe is het hier? waarop zij ten antwoord had gegeven: kom maar mede, dat zult wel zien! — dat, gedurende het afleggen van het

VAN STENIS zich in de keuken bevond, alwaar hij eene flesch wijn dronk; enz. Op het zonderlinge laatste omstandigheid door den voorzitter opmerkzaam gemaakt zijnde, antwoordde de beschuldigde, dat hij te confuus geweest was, om bij deze droevige omstandigheid tegenwoordig te zijn.

4. JAN ISAAC FIERS, apotheker te Gravenhage, licht nader toe, hetgeen bereids in de acte van beschuldiging voorkomt, nopens het inroepen van zijne hulp, enz.

De verdediger van den beschuldigde wedspreekt de verklaring van den getuige, nopens het bewijs, dat er hier geen vergiftiging door kopergroen te weeg gebracht was.

De getuige heeft wijders, deswege ondervraagd, te kennen gegeven, dat men wel eene wille stip, ter grootte van eenen dropfel, op een stukje vleesch had kunnen zetten, dat men niet heeft kunnen verklaren, wat de werking was; doch dat hij geen schijn heeft van de verdediger, dat opmerken, dat de zaak, na een nauwkeurig onderzoek, slechts eenen stip uitdakt was.

Na het hooren van dezen getuige, werden voorgelezen het verslag door de heeren REYTIK en VORSTMAN opgemaakt, nopens hunne bevinding en vertigtingen ten deze.

Zitting van 7 juni.

In den aanvang dezer zitting is de voorlezing van de acte van de heeren REYTIK en VORSTMAN, nopens de bevinding en behandeling der twee lijdens, voortgezot.

Na die voorlezing heeft de voorzitter aan den beschuldigde gevraagd, of hij ook eenige aanmerking had op deze rapporten, waarop hij een ontkennend antwoord gaf.

De voorzitter gaf den beschuldigde te kennen, dat hij waarschijnlijk wel over die rapporten kon oordeelen, daar hij aan de hoogeschool te Leiden gestudeerd had, en gedurende eenige jaren als officier van gezondheid bij het leger had gediend.

Daarna is met het hooren van de getuigen voortgegaan.

De verdediger van den beschuldigde, geneesheer te Gravenhage, heeft de verdediger van den beschuldigde, als zijne vrouw en de meid, bevraagd, of zij niet hadden gezien, hetgeen het bovengemelde, door hem en den heer VORSTMAN opgemaakte, rapport inhoudt, en waarvan de slotsom in de acte van beschuldiging voorkomt. Op hetgeen de getuigen verklaarden, dat zij VAN STENIS hem zoo gevraagd hebben, of zij, (de overledene en de zieken) de pastei geheel hadden opgegeten, dat de beschuldigde te kennen, dat hij zich niet herinnert, dit gevraagd te hebben. Toen de getuige met den beschuldigde over de straat geloopen had, heeft VAN STENIS geheel onverwacht gevraagd: Om is toch aan de overledene gestorven? waarop getuige, die voorgevraagd had zich over deze zaak niet uit te laten, had geantwoord: dat lijkt er niets na; dat zal wel na de begrafenis bekend worden.

Daarna heeft de beschuldigde geen woord had gezegd, en ook verder, met den getuige naar de woning van MOUTHAAK gaande, geen woord had gesproken. Getuige verklaart, dat de overledene, die zich in die woning bevond, hare verwondering te kennen hebben gegeven, dat VAN STENIS des zondags morgen, in de keuken, eene flesch wijn had gedronken; dat de getuige verklaart al verder, dat VAN STENIS eenigzins vroerd was, toen hij den sleutel der voorkamer vroeg, alwaar men zijn koffer geborgen had, en alwaar ook de hoedendoos bevond, waarvan de pastei verdedigd was. Die sleutel is hem echter geweigerd, uit

hoofde dezelve zich reeds in handen van den commissaris van politie bevond.

De voorzitter den beschuldigde opmerkzaam gemaakt hebbende op de verklaringen van den getuige, inzonderheid op het drinken van eene flesch wijn in de keuken, terwijl MOUTHAAK overleden was en zijne tante en de meid in zorgelijke omstandigheden verkeerden, antwoordt de beschuldigde, dat hij die dagen zeer confuus was.

De voorzitter bedankt den heer REYTIK, voor het uitsluitend rapport, dat door hem, en den heer VORSTMAN opgemaakt en geleverd is, en voer de diensten, welke zij daardoor aan de justitie hebben bewezen.

De verdediger van den beschuldigde heeft aantekening in de notulen gevraagd van de verklaringen van den getuige, en wel van de volgende punten:

Dat de getuige het koffertje van den beschuldigde heeft doen wegsluiten in de voorkamer;

Dat er geene andere proeven zijn in het werk gesteld, om te weten of er kopervergiftiging heeft plaats gehad, door het steken van een blaak mes in het uitbraaksel, en dat dit een stellig proefmiddel is;

Dat MOUTHAAK ten half elf ure niet dan met moeite kon spreken, en dat de beschuldigde den volgenden morgen gevraagd heeft, om de sleutel der voorkamer, ten einde zijn zwart goed of kleeren te kunnen erlangen.

6. JAN GIBBERS VORSTMAN, heel- en vroedmeester te Gravenhage, die met den geneesheer REYTIK de lijdens heeft behandeld en met dezen het rapport van bevinding en behandeling der zieken heeft opgemaakt. De getuige verklaart, onder anderen, dat hij de pastei met den apotheker FIERS onderzocht heeft; dat een wit korreltje daarbij hunne aandacht heeft getrokken; dat in het eerst de gedachte bestond, dat er eene indigestie ontstaan was, ten gevolge van het gebruik van hederven vleesch; dat het bij onderzoek bleek, dat de witte korrel geen schimmel was; dat de heer REYTIK de stoffen der lijdens, de hoedendoos, pastei, ragout, enz., alsmede het koffer van den beschuldigde in de voorkamer had doen plaatsen, en die kamer afgesloten had; dat de getuige, toen VAN STENIS zich in de woning van MOUTHAAK bevond, hem met opzet naar het lijk van MOUTHAAK heeft gebracht, en dat, toen VAN STENIS het lijk zag, zijne houding stil, kalm en bedaard was en er zich bij hem weinig passie vertoonde.

Op verlangen van den verdediger van den beschuldigde vraagt de voorzitter aan den getuige, of er geen onderzoek door hem en den heer FIERS gedaan is, of er meerdere stippen op de pastei waren? waarop de getuige een onkenkend antwoord gaf.

De verdediger van den beschuldigde deed aan den getuige de vraag onderwerpen, of, wanneer er zes greinen arsenicum op de ragout geweest waren, de heer FIERS en de getuigen dit bij de bezigtiging der pasteien de ragout niet zouden hebben opgemerkt? Getuige antwoordt hierop ontkennend, daar de heeren REYTIK, FIERS en hij geen bepaald onderzoek nopens den staat der pasteien en der ragout hebben ingesteld; dat de heer REYTIK en hij slechts de proeve met het mes hebben bewerkstelligd; dat hij ook de proef met kalkwater heeft gedaan, en dat die proeve hem tot de overtuiging gebracht heeft, dat hier geene vergiftiging door kopergroen was te weeg gebracht.

De voorzitter bedankt ook dezen getuige voor het uitsluitend verslag, hetwelk hij met den heer REYTIK, nopens den toestand en de behandeling der lijdens, heeft opgemaakt en aan de justitie overgelegd.

Na eene schorsing van ruim een half uur is de zitting hervat. Alstoen heeft het hof, gebruik makende van de bevoegdheid, bij artikel 181 van het Wetboek van Strafvordering omschreven, gelast de verschijning voor den hove van GELINA VAN, dienstbode van de weduwe C. WEIBEL, en wel tegen morgen (donderdag) ochtend ten 10 ure.

Waarop verder is gehoord:

De getuige J. E. BECHT, huisvrouw van GOLBERDINGEN, welke in substantie verklaarde, dat de dienstmaagd van de weduwe VAN STENIS, in den avond van den 1sten oktober, en dat wel ten 8 ure, was komen verzoeken, zich naar de echtelieden MOUTHAAK te begaven; dat zij van deze onder weg vernomen had hetgeen er gezegd was, dat jufvrouw MOUTHAAK haar alleen verhaald had, dat er eene pastei van Utrecht was gekomen, zonder zich over het ongewone daarvan te verklaren; dat MOUTHAAK haar later gevraagd heeft, of hij heer (VAN STENIS) nog niet was gearriveerd, hetgeen zij toen ontkennend moest beantwoorden; dat VAN STENIS eerst ten elf ure is gekomen; dat zij, ge-

tuige, jufvrouw WEIBEL de deur heeft geopend en gesloten, juist toen zij VAN STENIS zag aankomen, van de Prinsengracht gaande naar de Broutersgracht; dat zij de deur had gesloten, uitkookde zij VAN STENIS niet kende; dat er kort daarna is geschied en zij VAN STENIS de deur heeft geopend, wanneer zij in hem ook aan de kleeding den persoon herkende, die even te voren het huis was voorbijgebopen; dat zij, toen VAN STENIS binnen kwam, hem heeft gevraagd, of hij wist, dat de oude lieden ongesteld waren? waarop hij, als het ware, in eenen adem eerst neen en toen dadelijk ja antwoordde; dat zij toen VAN STENIS heeft zien gaan naar het bed van den heer MOUTHAAK; dat hij toen met laatgemelden kortelijck heeft gesproken; zonder dat zij van dit gesprek iets heeft gehoord; dat zij VAN STENIS, in dienzelfden avond, de deur heeft in- en uitgelaten en hij haar koel en ongevoelig voorkwam; dat jufvrouw MOUTHAAK zich bij haar, getuige, nimmer te voren over het koele gedrag van haren neef had beklaagd; dat zij zondag morgen wederom voor VAN STENIS de deur had geopend; dat zij hem toen aan de deur met het overlijden van zijnen oom heeft kenbaar gemaakt; dat hij, VAN STENIS, ook niets heeft gevraagd, maar naar binnen is gegaan en rondziende ieder der aanwezigen heeft geknikt; dat zij, in de keuken gekomen, VAN STENIS aldaar mede niet heeft hooren spreken; dat hij aldaar mede rondkeek; dat jufv. MIJDELI haar gezegd heeft, dat VAN STENIS alstoen eene flesch wijn had gevraagd; dat zij, getuige, hem, VAN STENIS, niet in de keuken heeft zien schrijven, noch gehoord dat hij had op zich genomen, bij de schouwring tegenwoordig te zijn; dat zij zondag 2 oktober, kwart voor een uur, het huis heeft verlaten, zonder zich te kunnen herinneren, of VAN STENIS alstoen daar nog aanwezig was; dat VAN STENIS, na wijn te hebben gedronken, in de binnenkamer is teruggekomen en aldaar eene sigaar heeft gerookt, met den rug gekeerd naar het bed van jufv. MOUTHAAK; dat zij hem toen heeft verzocht omks na te laten, en hij daarop naar de keuken is teruggekeerd.

Op de vraag van den procureur-generaal, of VAN STENIS, bij het vernemen der tijding van het overlijden van zijnen oom, ontsteld, dan wel onverschillig was? antwoordt getuige, dit niet te kunnen zeggen, aangezien zij hem vroeger niet gekend had.

8. De getuige P. MOLENAAR, huisvrouw van MIJDELI, verklaart, dat zij, als vriendin van de echtelieden MOUTHAAK, bij deze nu en dan aan huis kwam; dat zij van de dienstmaagd van den heer FIERS, op den 1sten oktober, ten half zeven ure, vernomen hebbede, hetgeen er in den namiddag van dien dag, daar ten huize was voorgevallen, zich onmiddellijk derwaarts heeft begeven; dat zij ten huize van MOUTHAAK is verbleven van af zaterdag avond ten half zeven ure, tot half negen ure; dat zij zich toen een uur heeft verwijderd, en mitsdien, in dienzelfden avond, ten half tien ure is wedergekomen, en achterevolgens tot des zondags morgens ten half zes ure is gebleven; dat zij zich alstoen voor zeer korten tijd heeft verwijderd, maar van half elf tot een ure is afwezig geweest, en het overige gedeelte van den dag ten huize van MOUTHAAK heeft doorgebracht.

Op de door den voorzitter aan haar gerigte vragen, antwoordt getuige nu en dan onbepaald en zegt, dat zij zich vele omstandigheden niet juist meer kan herinneren. Zij verklaart echter hoofdzakelijk, dat toen VAN STENIS den 1sten oktober, omstreeks elf ure des avonds, binnen kwam, zij, getuige, aan het bed van MOUTHAAK was gezeten; dat MOUTHAAK, opmerkende dat er iemand in de kamer kwam, zij, getuige, VAN STENIS gewenkt had aan het bed te komen; dat zij niet met den ouden man heeft zien spreken, zonder te verstaan hetgeen er is gezegd; dat de oude lieden MOUTHAAK haar, getuige, hebben verklaard, dat zij lieden VAN STENIS niet hadden verwacht; dat hoofde hij eerst kortelijcks in den Haag geweest was; dat zij VAN STENIS vroeger nu en dan heeft gezien, en hij haar, getuige, in den avond van den 1sten en voormiddag van den 2den oktober, zeer bedaard voorkwam; hebbende zij althans niets vreemds aan hem opgemerkt; dat zij, op aansporing van jufv. GOLBERDINGEN, VAN STENIS aan het bed heeft zien gaan, zijne tante; dat laatgemelde dit toen zeer onverschillig heeft gedaan en een oogenblik met tante heeft gesproken, zonder dat zij, getuige, iets heeft kunnen verstaan; dat jufv. GOLBERDINGEN VAN STENIS des zaturdags avonds heeft uitgelaten, en, in de kamer terugkomende, aan haar, getuige, heeft te kennen gegeven, in den gang nog vruchteloze pogingen te

hebben aangewend, om hem dien nacht in het huis te houden; dat jufvr. MOUTHAAN zich bij haar, getuige, (zonder dat zij juist kan verklaren wanneer) beklagt heeft, van de pastei te hebben gegeten; dat zij (jufvr. MOUTHAAN) bij die gelegenheid tevens heeft te kennen gegeven, dat zij die pastei niet had verwacht; dat zij, getuige, die veel aan huis kwam, nooit heeft gehoord, dat VAN STENIS bij vroegere gelegenheden pasteiën of geschenken van dien aard had afgezonden; dat zij, van half elf tot een ure afwezig geweest zijnde, VAN STENIS bij hare terugkomst reeds afwezig was.

De beschuldigde gevraagd zijnde of hij op deze verklaring iets heeft aan te merken, antwoordt, dat hij zich des zondags na één ure verwijderd heeft om den brief te bezorgen, dien hij in de keuken aan zijne vrouw geschreven had.

De getuige MOLENAAR, huisvrouw van RIEDEL, omtrent het schrijven van dien brief in de keuken gehoord, zegt, dat zij VAN STENIS niet heeft zien schrijven en er ook geen schrijfgereedschap in de keuken aanwezig was.

De beschuldigde op deze tegenstrijdigheid opmerksaam gemaakt zijnde, antwoordt, dat hij altijd gewoon is eene pen bij zich te hebben.

De voorzitter echter vraagt, of hij ook altijd inkt met zich voert? De beschuldigde antwoordt ontkennend.

9. De getuige J. F. KOOSK verklaart te zijn woonachtig op de Prinsegracht, naast het huis, door de oude lieden MOUTHAAN bewoond; dat hij in den avond van den 1sten oktober, ten half tien ure, is ontboden om den ouden heer MOUTHAAN te verbedden; dat die heer toen aanhoudend en de jufvrouw bij tusschenpozen kermde; dat hij getuige tot omstreeks elf ure aldaar is gebleven, en eerst is vertrokken nadat het koffer van VAN STENIS besteld was en hij zekerheid had, dat er iemand van de familie aldaar zou verblijven; dat hij, omstreeks elf ure, het huis verlaten hebbende, VAN STENIS alstoen aldaar nog niet aanwezig was; dat hij getuige in den nacht van zaterdag op zondag, ten twee ure, wederom is opgeklopt en toen heeft vernomen, dat VAN STENIS, na zeer kort ophoud, in het Keizershof was gaan logeren; dat hij, getuige, bij zijne aankomst in dien nacht, dadelijk den heer FIERS had geroepen, vermits MOUTHAAN reeds lag te sterven; dat hij getuige, kort daarna, op aanzoek van mejufvrouw COLBERDINGEN, met een rijtuig met den heer VAN STAYEREN te Delft was gereden, en aan dien heer verhaald had, dat VAN STENIS in den avond van den vorigen dag ten huize van MOUTHAAN geweest was; dat die heer hem, getuige, zijne verwondering daarover had betuigd, vermits VAN STENIS pas zoo kort geleden in den Haag geweest was; dat hij getuige zondag morgen, ten acht ure of daaromtrent, ten huize van MOUTHAAN is wedergekomen, ten einde den inmiddels overleden ouden heer MOUTHAAN van de binnen- naar de voorkamer te vervoeren; dat hij alstoen VAN STENIS aldaar vond met den rug gekeerd naar het bed voor het ledikant zijner tante; dat hij, getuige, hem niet heeft hooren spreken, noch zien rooken, noch iets buitengewoons heeft opgemerkt aan hem, dien hij nooit te voren gekend had.

De voorzitter vraagt den beschuldigde of hij op deze verklaring iets heeft aan te merken.

De beschuldigde antwoordt, dat hij in den avond van den 1sten oktober ten huize van zijnen oom en tante zeer confus is geweest; dat hij van daar spoedig is weggegaan, omdat hij bedroefd was, het aanschouwen van zoo veel leed niet kon verdragen, en toch stellig buiten staat zou zijn geweest eenige hulp te verleen.

De voorzitter merkt op, dat het dan zeer vreemd was, dat hij onmiddellijk daarna in het Keizershof een flesch wijn had gedronken en een boterham met vleesch genuttigd.

Nader ondervraagd, zegt de beschuldigde bij zijne aankomst alhier reeds bij den heer NORTIER vernomen te hebben, dat zijn oom en tante ongesteld waren, niet van den heer NORTIER zelven, maar wel van de vrouw van eenen besteller, die hij niet kende.

De voorzitter merkte hieromtrent op, dat, indien dit waarheid zij, het dan zeer vreemd voorkomt, dat hij, beschuldigde, eerst het koffer naar het huis van MOUTHAAN heeft gezonden met de boodschap, dat hij daar zou komen logeren; en hij des echter vooraf wetende, dat de oude lieden ongesteld waren, zich niet aanstonds derwaarts had begeven.

De getuige COLBERDINGEN gevraagd zijnde, waarom zij in den nacht van 1 tot 2 oktober naar den heer VAN STAYEREN, te Delft, en niet naar den beschuldigde

had gezonden, dien zij wist dat in het Keizershof logeerde, antwoordt de getuige, dat zij te voren te vergeefs bij VAN STENIS pogingen had aangewend, dat deze dien nacht in het huis zou blijven, en zij dus dacht, dat zijne ontbieding ook in dien nacht zelve daar ten huize tot geen doel zou leiden.

10. De getuige, de heer commissaris van politie, VAN RAVESTEIN, verklaart, dat hij zich, op uitnoodiging van den heer directeur van politie, op zondag den 2den oktober, des morgens ten 8 ure, naar het huis van MOUTHAAN begevende, jufvrouw MOUTHAAN hem getuige, zoo goed zij kon, verhaald had, hetgeen er was voorgevallen, als ook dat zij de pastei van VAN STENIS had ontvangen; dat de meid niet in staat was hem te antwoorden; dat hij VAN STENIS niet heeft verzocht bij de schouwing van het lijk tegenwoordig te zijn, doch hij getuige vermeent, dat VAN STENIS dit aan de heeren van de faculteit had toegezegd; dat hij getuige vermeent uitbraaksel te hebben gedaan in eene groene flesch en tevens meent gehoord te hebben, dat dit uitbraaksel was van de meid; dat de honding van VAN STENIS op dien zondag, daar ten huize, zeer kalm en geheel onverschillig was, en hij heen en weder liep, even alsof er niets gebeurd was; dat hij getuige, ofschoon ten sterfhuize gebleven van af des morgens 8 tot des namiddags ten 5 ure, VAN STENIS noch heeft zien drijven, noch rooken, noch schrijven; dat VAN STENIS hem, getuige, bij zijn vertrek ten 1 ure, niet heeft gezegd, welke redenen hem, VAN STENIS, bewoog, om zich te verwijderen, evenmin als hij gezegd heeft, wanneer hij terug zou komen; dat VAN STENIS hem getuige op zijne vragen, dadelijk na zijne komst, gezegd had eene gemberpot en pastei aan zijnen oom te hebben toegezonden; dat hij meent, dat VAN STENIS dien zondag morgen een zwart das om had, alsmede een zwart onderpak, voor zoo verre dit uit de kiel te voorschijn kwam; dat hij, getuige, den beschuldigde niet aan doctor RENTINGK heeft hooren vragen, of de pastei geheel was opgegeten; dat overigens de verzegeling daarter plaatse onmiddellijk na de schouwing, omstreeks 5 ure in den namiddag, had plaats gehad in tegenwoordigheid van de heeren van de faculteit en van den heer VAN STAYEREN; eindelijk verklaart hij, op de daaromtrent door mr. METMAN gedaane vraag, dat hij, getuige, bij het verlaten van het huis, alstoen nog niet wist, dat VAN STENIS door zijnen ambtgenoot, den heer WALDECK, was gearresteerd geworden.

11. De getuige, de heer medecinae doctor HOLTROP, verklaart, in den namiddag van den 2 oktober met drie andere deskundigen, het lijk van den overledenen MOUTHAAN te hebben geschouwd; dat hij zich niet kan herinneren, welke personen zich toen aldaar ten huize bevonden, en dat hij niet heeft vernomen, dat VAN STENIS had op zich genomen, bij de schouwing tegenwoordig te zijn. Overigens blijft getuige, wat de schouwing betreft, persisteren bij het uitgebragt visum repertum.

12. De getuige, de heer chirurgijn VAN DER HEEG ZIJNEN, refereert zich mede, voor zoo verre de schouwing betreft, aan het uitgebragt visum repertum. Evenmin als doctor HOLTROP heeft hij VAN STENIS daar ten huize gezien. Hij verklaart verder, den heer RAVESTEIN naar lak te hebben hooren vragen, maar dezen niet de verzegeling te hebben zien doen; en dat hij zich niet herinnert, doctor RENTINGK de kast in de voorkamer te hebben zien ontsluiten.

Het overige gedeelte van de zitting is gewijd geweest aan de gedeeltelijke lezing van de rapporten der scheikundigen, waarvan de slotsommen reeds in de acte van beschuldiging zijn medegedeeld. Waarna het hof de verdere behandeling der zaak heeft verdaagd op donderdag ten 10 ure. (Vervolg hierna.)

Advertentiën.

Getrouwd:
SIGISMUND GOMPEN, Jr.,
Weduwnaar,
ARnhem,
den 9den Junij
1843.
HENRIETTE DAVID.

Getrouwd:
W. L. VAN DEVENTER,
en
ARnhem, F. R. KRUIGER, Wed. W. O. DE
den 10den Junij
1843.
W. OLE,
van Amersfoort.
Eenige kennisgeving.

EIKENHORST onder VELD, den 5den Junij
1843. — Heden beviel van eene Doode DOCHTER,
Vrouwe J. M. C. E. HAVELAAR, Geb.
VAN TERLINGEN VAN KAMERIK.
Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER
W. E. M. TADAM, Geboren VAN DOOR-
NINCK.
ZUTPHEN, den 7den Junij 1843.

VERKOOPING

VAN

HEEL UTERWAARDSCH GRAS.
Op Zaterdag den 17den Junij 1843, des middags ten 12 ure, zal, ten verzoeken van de Hoog Wel Geboren Vrouwe Barones Bouairière Baron VAN GOLTSTEIN, door Mr. H. B. VAN DAALEN, Notaris te Wageningen, in het Logement der Vergulden Bok, te Renkum, worden verkocht: 110 perceelen HEEL-GRAS, staande op de Woerden, onder Renkum en Doorwerth.
Aanwijzer de Woerdman J. VAN DE WALTER, te Renkum.

§ § § Diegenen, welke is te vorderen hebben van, § § of verschuldigd zijn aan den onder benedice § van inventaris aanvaardden BOEDEL, van Vrouwe. GEERTRUIDA JOHANNA ARDESCH, Bouairière van den Heer Luitenant-Generaal A. H. J. VAN DER PLAAT, gewoon hebbende en overleden te Zutphen, gelieven daarvan, vóór den 10den Julij 1843, in persoon of met gefrankeerde brieven, opgave of betaling te doen aan Mr. H. J. ARDESCH VAN HAMEL, te Warnsveld.

BOEKVERKOOPING TE ZUTPHEN.

Op den 14den en 15den Junij 1843, des namiddags ten 4 ure, zullen HAYLER & COMP. veiling houden van eene uitgezochte verzameling Hollandsche, Fransche, Italiaansche, Hoogduitsche en Engelsche BOEKEN, PLAATWERKEN, LIEFHEBBERLIJEN, ENZ. al hetwelk, in het Zwijnshoofd, op de Groenmarkt. Heden en Morgen te Zien is.

§ § § De Ondergeteekende vraagt, zoo spoedig § § mogelijk is, eenen HORLOGIEMAKERS- § BEDIENDE, die in Groot en Klein Werk ervaren is. Die hiertoe genegen zijn, gelieven zich in persoon of met gefrankeerde Brieven te adresseren, bij den Horlogiemaker P. VAN GROOTHEEST, te Wageningen.

Een buitengewoon makke HET, met zijn WAGENTJE en TUIG. — Te bevragen bij B. BUENINCK, in de Torrensteeg, te Arnhem.

† † † Ten Kantore van A. DE BRUIN, in de Oeverstraat, te Arnhem, zijn voor de 190ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, te bekomen HEELE en GEDEELTEN VAN LOTEN, volgens het plan. De trekking der 1ste klasse begint op den 10den Julij 1843. — De conditiën zijn gratis te bekomen en de lijsten te zien.

RIJN- EN IJSSEL- STOOMBOT-MAATSCHAPPIJ.

De afvaart der Stoomboten van Arnhem naar Amsterdam, is voorloopig in plaats van ten 5 ure; om 6 uur des morgens vastgesteld.

TWEDE DRUK.

De onverschilligheid, omtrent de zaken van het algemeen belang, waarvan sommigen onzer hunne Landsgenooten dikwijls beschuldigen, wordt gelogenstraft, door den buitengewonen afdruk, dien thans ondervonden heeft en dien ten gevolge een Herdruk noodzakelijk maakt, de onlangs in het licht verschenen Brochure getiteld: *Bezoos, naar SPOORWEGEN, STOOMBOTEN, KANALEN, WATERSLUIDINGEN, en alle werken tot algemeen nut door den STAAT moeten worden aangelegd, wijl de STAAT zulks doen kan, zonder witschet van Geld, en DEN STAAT niets gemakkelijker is, dan Geld maken, ten einde alles te dekken, en zelfs de NATIONALE SCHULD in weinige jaren uit te delgen*, door G. PETER, Vzn., gr. 8°. 40 blz. Prijs 75 Cents. — Bij de Heeren Boekhandelaars: te Amsterdam, G. L. Koopman; te Arnhem, van Eldik Thieme; te Dordrecht, Ter Gunne; te Dordt, Lagerwey; te Groningen, Schierbeek, Jr.; te Haarlem, Kruseman; te 's Hage, Bruggen Doorman; te Leeuwarden, Schierbeek; te Leiden, Hasenberg & Co.; te Middelburg, Gebr. Abraham; te Nijmegen, Thieme; te Rotterdam, H. Nygh; te Utrecht, van Perven & Zoon.

Deze Brochure is reeds in handen van al de Leden der Staten-Generaal (Eerste en Tweede Kamer), alsmede in die der voornaamste Stedelijke Regeringen; het daarin betoogde, dat wij van Patent, Personeel en al de drukkendste Lasten kunnen ontheven worden, geene Conversie of Rechten snoeiing noodig hebben, om een Staatsbankroet te voorkomen, en tevens de gansche schuldenlast, in den tijd van vijftig jaren, kan worden uitgedeld, was voldoende om de algemeene nieuwsgierigheid op te wekken. De algemeene beoordeeling is dan ook volkomen in overeenstemming met den schrijver, en zijn in de dagbladen en andere publieke geschriften door niemand eenige bezwaren daartegen geopperd. De MINISTER VAN FINANCIËN, die ons gezegd heeft, dat hij ander RECHTBEL, te weten, dan het voorgestelde thans verwoorpen CONVERSIE PLAN, dus in 's Mannen eigen vinding, zijnde, zoo laten wij hopen, dat hij de plannen van anderen aan de KAMER zal verleggen of wel zijne plaats aan een ander inruimen.

Quaterhoefde te Zutphen.
Den 12 Junij 1843.
Te Arnhem, bij C. A. THIESEN, Boekdrukker.